

DE COMMISSIONNAIRE

Als je van een "echt" Oostends lied wilt spreken : wel, wat hier volgt is er één : de gebeurtenissen die er in beschreven worden spelen zich af te Oostende met een echte Oostendenaar, iemand die het typisch beroep van "commissionnaire" of "paksjedrager" van en te Oostende uitoefende.

Hoe het lied ontstaan is en van waar het komt is voorlopig moeilijk uit te maken. Het is zeker géén marktlid. Wat wel mogelijk is, is dat het een lied is uit een of andere Oostendse revue van vóór 14/18 (er is onder meer sprake van 20 Fr in gouden geld) op een melodie die ik wel ken maar waarvan ik de oorsprong nog niet heb kunnen achterhalen (zoals onder meer het geval is met het lied "De Oostendse Meisjes"). Een lied uit een of ander café chantant is ook mogelijk, hoewel minder waarschijnlijk gezien het aan Oostende gebonden karakter en bijgevolg enkel te Oostende "zingbaar". De dichter ? Nog een groot vraagteken.

In ieder geval hoe weinig ik ook kan mededelen, ik heb het lied veel horen zingen in mijn familie, toen ik nog klein was en dat is ook al meer dan een halve eeuw geleden. Als ik spreek van horen zingen, dan is het in stukken en brokken want telkens ik in de nabijheid kwam werd het lied, eens begonnen, steeds afgebroken. Het is sedertdien met stukken en brokken in mijn hoofd gebleven en de geheimzinnigheid thuis rond dit lied liet me veronderstellen dat het onderwerp niet "zeer katholiek" was, wat - ik moet eerlijk zijn - mijn nieuwsgierigheid nog meer prikkelde.

Ik heb jaren gezocht om de tekst terug te vinden. Op zekere dag toen de Witten van de Kaaje nog zijn café "Brixham" had op de visserskaai, liet hij de muren beschilderen door een Oostendse artiest met onderwerpen van Oostendse liedjes en hierbij stond ook de aanhef van het lied "'k Ben commissionnaire gelijk ge ziet".

Veel verder heb ik het niet kunnen brengen tot op zekere dag, nu al enkele maanden geleden, ik een oude liederenbundel in bruikleen kreeg met de volledige tekst van de commissionnaire.

Ik laat de tekst hieronder geheel volgen zoals hij in die tijd opgetekend werd - vóór 1914 - en ge moet niet "geschandaliseerd" zijn met wat er in staat, er zijn nog erger dingen gepubliceerd.

Weest blij dat dit stukske Oostends patrimonium opnieuw het daglicht ziet en bewaard is gebleven voor het nageslacht.

De commissionnaire

1.

Ik ben commisssionnaire zoals ge ziet
En ik zal zingen U een lied
Wat ik op een avond tegen kwam
Met een chieke madame
Die naar mij kwam en sprak; Sies,
Wilt ge eens dragen mijn valies,
Ik moet nog aan de statie zijn,
'k Moet weg met de laatste trein.

refr.: Ik dacht wel Jan verdomme
Daar zal nog iets van kommen
En ik geheel galant
Met mijn valies in de hand
Daar ging ik heel tevreden
Met die madame mede
Opeens riep zij met veel geluid :
Mijnheer de trein die fluit.

2.

Toen wij aan de statie kwamen aan
Zij sprak mijnheer blijf hier wat staan
Want ik moet nog achter mijn biljet
En zij was weg met pret
Maar als zij aan 't bureel vernam
Als dat de trein was weggegaan
Kwam zij spoedig bij mij terug
Met ene kwade zucht.

refr.: Zij riep "Commissionnaire
Kom hier met mijn affaire
En ik spoedde mij al ras
Met al mijn abras
Want zij sprak toen goddomme
De trein die is vertrokken
En 't zal wel reeds morgen zijn
Eer ik heb een andere trein.

3.

In een hotel sprak zij : garçon,
Breng dien heer daar een flacon
En voor mij een lekker glasje wijn
Ik dacht : dat zal hier kermis zijn
En dan sprak zij heel tevrete
Of er hier was een garnee
De garçon die sprak verblijd
Wel ja, mijn lieve meid.

refr.: Maar ik dacht bij me zelf verdomme
Daar zal wel iets van kommen
En ik geheel galant
Met mijn valies in de hand
En ik ging toen heel tevreden
Met die madame mede
En ik volgde haar spoedig heen
Met madame naar beneen (sic).

4.
Als wij kwamen aan 't eerste verdiep
Toen zij altijd op mij riep
En sprak; commissionnaire
zeg neemt het niet contraire
alsdat ik u hier vraag terstond
En ik zag haar lieve mond
En zij sprak gelijk aangedaan
Straks zult gij zijn voldaan.

refr.: Ik dacht in me zelf verdomme
Daar zal er iets van kommen
En ik geheel galant
Ik was chiek en zeer charmant
Toen trok ik uit mijn kleren
Zonder mij te generen
Opeens riep zij zonder geluid
Speelt maar uw broekjen uit.

5.
Ze lei haar kleren toen op zij
En dan kwam zij tot bij mij
Zij sprak mij heel tevrede
Van op een canapé
En ze vroeg mij nog iets stil
En ik voldeed aan hare wil
Zo ge ziet dat zeker wel van hier
Dat wij hadden veel plezier.

refr.: Ik zou willen dat er alle dagen
Zulke dames kwamen vragen
En spreken van; zeg Sies,
Wilt ge dragen mijn valies
Want voor ze was vertrokken
Had ze in mijn hand gestoken
Twintig frank in gouden geld
Omdat ik haar had wel besteld.

Jef KLAUSING

